

TINE RÅDGIVING

Nøkkeltall fra Husdyrkontrollen 2014

Innledning

Kukontrollen

I 2014 var 8.969 helårsbuskaper medlemmer i Kukontrollen. Kravet for å få godkjent årsoppgjør er minst 11 kontroller, derav minst 5 med uttak av mjølkeprøver (i 2013 var kravet henholdsvis 10 kontroller med minst 4 prøveuttak). 7040 helårsprodusenter fikk godkjent årsoppgjør i Kukontrollen i 2014. Tilslutningsprosenten var 98,3 %. Dette er en økning fra 97,9 % i 2013.

Kun helårsbuskaper med godkjent årsoppgjør inngår i statistikkaterialet.

Geitekontrollen

Årsoppgjøret for Geitekontrollen viser at det var 213 helårsbuskaper som fikk godkjent årsoppgjør i 2014, det vil si med minst 5 kontroller, hvorav minst 3 med uttak av mjølkeprøver. Tilslutningsprosenten økte til 92,2 %, fra 85,5 % i 2013.

Kun helårsbuskaper med godkjent årsoppgjør inngår i statistikkaterialet.

Ås, 12. februar 2015.

Harald Volden

Sjef Fag- og systemavdelingen
TINE Rådgiving og Medlem

Kukontrollen: Antall helårsbuskaper, årskyr, og årskyr per buskap

Tabellen viser helårsbuskaper med godkjent årsoppgjør. Nedgangen i antall helårsbuskaper og antall årskyr kan delvis forklares av de skjerpede kravene til å få godkjent årsoppgjør. For 2014 er kravet minst 11 kontroller, med minst 5 uttak av mjølkeprøver.

For 2013 var kravet minst 10 kontroller, med minst 4 uttak av mjølkeprøver. Trenden med økt besetningsstørrelse fortsetter og i 2014 var gjennomsnittlig besetningsstørrelse i Kukontrollen 24,8 årskyr.

Område	Antall helårsbuskaper			Antall årskyr			Årskyr pr. buskap		
	2014	2013	Endr. (%)	2014	2013	Endr. (%)	2014	2013	Endr. (%)
Østfold	127	138	-8,0	4 311	4 622	-6,7	33,9	33,5	1,3
Akershus	113	125	-9,6	3 775	3 922	-3,7	33,4	31,4	6,5
Hedmark	463	512	-9,6	11 610	12 841	-9,6	25,1	25,1	0,0
Oppland	944	1044	-9,6	22 646	24 325	-6,9	24,0	23,3	3,0
Buskerud	156	182	-14,3	3 622	4 100	-11,7	23,2	22,5	3,1
Vestfold	58	68	-14,7	2 138	2 390	-10,5	36,9	35,1	4,9
Telemark	76	89	-14,6	1 554	1 879	-17,3	20,4	21,1	-3,2
Aust-Agder	72	74	-2,7	1 502	1 503	-0,1	20,9	20,3	2,7
Vest-Agder	174	188	-7,4	3 531	3 517	0,4	20,3	18,7	8,5
Rogaland	833	1014	-17,9	23 721	28 137	-15,7	28,5	27,7	2,6
Hordaland	452	508	-11,0	8 843	9 725	-9,1	19,6	19,1	2,2
Sogn og Fjordane	702	813	-13,7	12 610	14 218	-11,3	18,0	17,5	2,7
Møre og Romsdal	661	761	-13,1	16 849	18 796	-10,4	25,5	24,7	3,2
Sør-Trøndelag	719	778	-7,6	18 974	20 302	-6,5	26,4	26,1	1,1
Nord-Trøndelag	723	817	-11,5	21 098	23 017	-8,3	29,2	28,2	3,6
Nordland	526	574	-8,4	12 809	13 601	-5,8	24,4	23,7	2,8
Troms	159	185	-14,1	3 048	3 602	-15,4	19,2	19,5	-1,6
Finnmark	80	90	-11,1	2 114	2 368	-10,7	26,4	26,3	0,4
Landet	7040	7962	-11,6	174 788	192 907	-9,4	24,8	24,2	2,5

Kukontrollen: Avdrått per årsku, stofflig innhold i mjølka, inkl. leveringsprosent

Årsoppjøret viser en avdrått pr. årsku på 7.599 kg mjølk. Dette er en økning på 163 kg mjølk sammenlignet med 2013. Fettprosenten er tilnærmet uendret sammenlignet med 2013,

mens proteininnholdet viser en klar økning. Et samla høyere tørrstoffinnhold i mjølka gir en økning i energi-korrigert melk (EKM) på 177 kg. Leveringsprosenten viser produsert

kilo mjølk i Kukontrollen mot kilo mjølk levert på meieriet. Denne er tilnærmet uendret fra året før. Leveringsprosenten viser geografiske forskjeller.

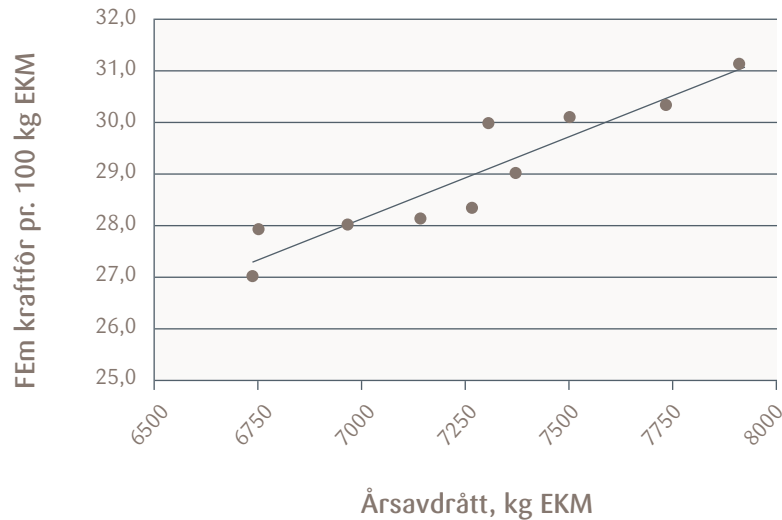
Område	Middel pr. årsku					Lev. prosent
	Kg mjølk	% fett	% prot.	% lakt.	Kg EKM	
Østfold	7924	4,23	3,44	4,74	8258	92,9
Akershus	7614	4,19	3,43	4,73	7891	91,3
Hedmark	7398	4,28	3,46	4,71	7758	92,7
Oppland	7276	4,28	3,45	4,71	7621	92,9
Buskerud	7985	4,17	3,46	4,73	8273	92,2
Vestfold	8065	4,09	3,46	4,74	8272	92,1
Telemark	7595	4,16	3,43	4,71	7836	93,0
Aust-Agder	7021	4,42	3,45	4,68	7456	94,3
Vest-Agder	7537	4,27	3,44	4,67	7861	93,7
Rogaland	7870	4,28	3,47	4,71	8254	95,0
Hordaland	7655	4,25	3,44	4,72	7991	94,2
Sogn og Fjordane	7509	4,20	3,39	4,72	7764	94,0
Møre og Romsdal	7748	4,17	3,42	4,72	7999	93,3
Sør-Trøndelag	7552	4,21	3,41	4,72	7827	92,9
Nord-Trøndelag	7589	4,26	3,43	4,72	7924	92,7
Nordland	7523	4,28	3,43	4,70	7862	93,7
Troms	7553	4,20	3,43	4,71	7826	94,9
Finnmark	8003	4,25	3,46	4,70	8357	93,6
Landet	7599	4,24	3,44	4,72	7919	93,5
Landet i fjor	7436	4,26	3,39	4,73	7742	93,4

Kukontrollen: Mjølkeproduksjon landet historisk

Tabellen viser historisk beregnet mjølkeproduksjon i Kukontrollen. Det er en klar økning i ytelsen fra 2009 og frem til i dag. I gjennomsnitt har EKM-avdrått økt med 130 kg per år. Resultatene viser også en klar sam-

menheng mellom årsavdrått og FEm kraftfôr per 100 kg EKM (tall fra 2005 til 2014 vist i figuren nedenfor). Disse tallene viser at økt mengde kraftfôr er den viktigste forklaringen på den økte avdrått.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Kg mjølk pr. ku (pr. årsku)	7.054	7.126	7.133	7.303	7.435	7.599
Kg EKM pr. ku (pr. årsku)	7.273	7.374	7.310	7.510	7.741	7.919
Fettprosent KK	4,22	4,24	4,18	4,19	4,26	4,24
Proteinprosent KK	3,38	3,38	3,38	3,40	3,39	3,44
Antall kyr (årskyr)	20,5	21,5	22,2	23,6	24,2	24,8
FEm kraftfôr pr. 100 kg EKM	28	29	30	30	30	31

Figuren viser sammenhengen mellom mjølkeytelse og FEm kraftfôr per 100 kg EKM fra perioden 2005 til 2014.

Kukontrollen: Helse

Infeksjonsnivået (% celletall over 200.000) er redusert siste året, samtidig som antall mastittbehandlinger er konstant. Stoffskiftesykdommene

er redusert, spesielt mjølkefeber. Reproduksjonsbehandlinger er økt. Dette tyder på økt aktivitet for systematisk seksuell helsekontroll, noe som er

ønsket i en god drift. Kalvesjukdommer er stabile de tre siste åra, noe som tyder på at rapporteringen begynner å bli bedre.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Infeksjonsnivå (% celletall > 200)	21,0	21,0	21,0	21,0	21,6	20,8
Nyinfeksjonsnivå, % (korr.)	55,0	56,0	56,0	58,0	46,5	46,9
Varighet i mnd (korr.)	4,8	4,8	4,8	4,7	5,6	5,3
Mastitt-tilfeller	0,230	0,220	0,200	0,200	0,207	0,209
Ketose-behandlinger	0,030	0,030	0,030	0,020	0,027	0,024
Mjølkefeber-behandlinger	0,090	0,090	0,080	0,070	0,072	0,065
Reprod.-behandlinger	0,100	0,100	0,100	0,110	0,085	0,090
Kalvesjukdom-behandlinger	0,030	0,040	0,040	0,060	0,068	0,067

Kukontrollen: Fruktbarhet og avl

FS-tallet har gått ned de siste årene. Hovedårsaken til reduksjonen er at «Dårlig fruktbarhet» i flere tilfeller enn tidligere oppgis som årsak til utrange-

ring. Det er også en svak reduksjon i Ikke-omløpsprosent ved 56 dager og en tendens til at avstand fra kalving til siste inseminasjon er noe lengre.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
FS-tall	59,0	59,0	59,0	59,0	55,0	54,0
Alder v/1.kalving, mnd	25,8	25,8	25,9	26,0	26,1	25,9
Kalvingsintervall, mnd	12,5	12,5	12,5	12,4	12,5	12,4
Antall kalvinger pr. årsku	1,2	1,1	1,2	1,1	1,2	1,1
% ungoksesæd av alle insem.	31,0	37,0	34,0	34,0	34,0	35,0
% kalvinger etter seminokse	86,0	86,0	86,0	86,0	87,0	88,0
Middel avlsverdi kyr	1,3	1,3	1,8	2,6	3,1	3,4

Geitekontrollen: Antall helårsbuskaper, årsgeiter, årsgeiter per buskap og tilslutningsprosent

Årsoppgjøret for Geitekontrollen viser at det var 213 helårsbuskaper med minst 5 kontroller, hvorav 3 med uttak av mjølkeprøver i 2014. Besetnings-

størrelsen økte ytterligere til 108,8 årsgeiter mot 104,9 i 2013. Tilslutningsprosenten økte til 92,2 % fra 85,5 % i 2013.

Område	Ant. buskaper	Ant. årsgeiter	Buskapsstr. i årsgeiter	Tilslutningsprosent
Akershus*	1			100,0
Hedmark	13	1.302	100,2	85,7
Oppland	26	2.806	107,9	96,7
Buskerud	12	1.165	97,1	92,7
Telemark	13	1.237	95,2	94,1
Rogaland	8	830	103,7	100,0
Hordaland	17	1.401	82,4	92,0
Sogn og Fjordane	43	4.210	97,9	95,7
Møre og Romsdal	13	2.247	172,8	95,8
Sør-Trøndelag*	1			
Nord-Trøndelag*	2			66,7
Nordland	16	1.976	123,5	92,0
Troms	48	5.678	118,3	86,4
Landet 2014	213	23.181	108,8	92,2
Landet 2013	210	22.034	104,9	85,5

*Resultater er ikke offentliggjort p.g.a. lite statistikkgrunnlag

Geitekontrollen: Avdrått per årsgeit, stofflig innhold i mjølka og leveringsprosent

Avdrått per årsgeit var i 2014 på 742 kg mjølk, en økning på 13 kg sammenlignet med 2013. Proteinprosenten økte til 3,19 % fra 3,09 % året før.

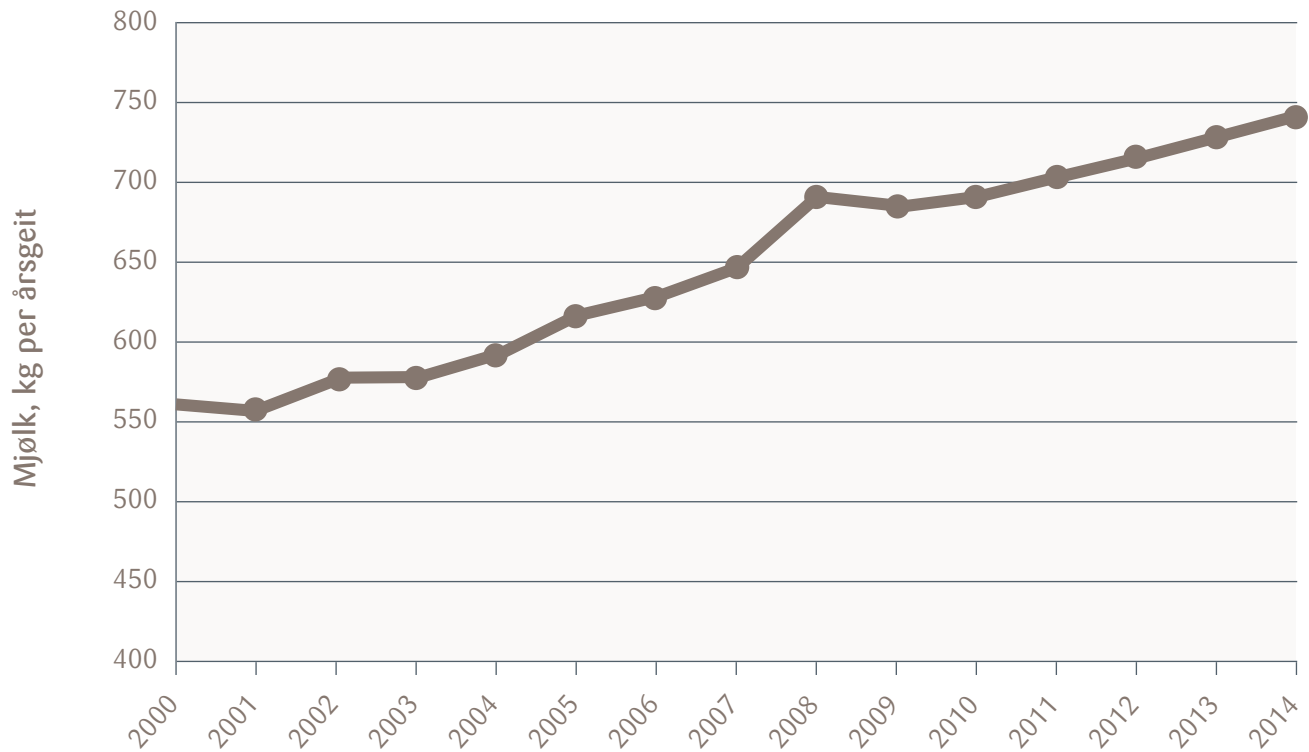
Fettprosenten var 4,09 %, uendret fra 2013. Laktoseprosenten var 4,46 % mot 4,47 % året før. Celletallet gikk ytterligere ned til 774 fra 794 året før.

Område	Kg mjølk	% prot.	% lakt.	% fett	Celletall	Lev. prosent
Akershus*						
Hedmark	723	3,16	4,48	4,05	835	86,1
Oppland	707	3,12	4,47	4,06	749	89,5
Buskerud	793	3,22	4,53	4,41	528	82,8
Telemark	751	3,21	4,49	4,19	726	86,1
Rogaland	717	3,19	4,53	4,31	784	92,4
Hordaland	739	3,16	4,45	3,86	880	76,7
Sogn og Fjordane	732	3,18	4,45	4,06	699	87,0
Møre og Romsdal	771	3,20	4,46	4,00	797	91,8
Sør-Trøndelag*						
Nord-Trøndelag*						
Nordland	760	3,23	4,47	4,00	945	86,0
Troms	736	3,21	4,44	4,13	801	91,4
Landet 2014	742	3,19	4,46	4,09	774	87,8
Landet 2013	729	3,09	4,47	4,09	794	87,7

*Resultater er ikke offentliggjort p.g.a. lite statistikkgrunnlag

Geitekontrollen: Utvikling i mjølkeytelse fra 2000 til 2014

Siden 2001 har det vært en gjennomsnittlig økning i mjølkeytelsen (kilo mjølk per årsgeit) på 14 kg per. år.

Geitekontrollen: Middeltall for kraftfôrforbruk og produksjon på beite

Kraftfôrforbruket i 2014 var på 303 FEm pr. årsgeit og viser en svak nedgang fra 308 FEm i 2013. FEm kraftfôr pr. 100 kg mjølk viser også en svak nedgang i 2014 til 36 FEm

kraftfôr, mot 38 året før. Det er stor variasjon mellom geografiske områder. Andelen av mjølkeproduksjon på beite var 36,7 % mot 36,1 % året før. Denne mjølkeproduksjonen var i

middel fordelt på 120 beitedager mot 123 beitedager året før. Beregningene er basert på beregnet kg mjølk produsert i kontrollen.

Område	FEm kr.fôr pr. årsgeit.	FEm kr.fôr pr.100 kg mjølk	% Mjølk produsert på beite	Antall beitedager
Akershus*				
Hedmark	241	29	39,1	118
Oppland	287	36	38,4	123
Buskerud	301	36	34,6	126
Telemark	395	44	42,1	138
Rogaland	315	37	43,7	164
Hordaland	337	41	47,5	147
Sogn og Fjordane	352	43	48,7	145
Møre og Romsdal	191	25	24,6	88
Sør-Trøndelag*				
Nord-Trøndelag*				
Nordland	304	35	35,0	100
Troms	297	36	28,5	93
Landet 2014	303	36	36,7	120
Landet 2013	308	38	36,1	123

*Resultater er ikke offentliggjort p.g.a. lite statistikkgrunnlag

